

WSKAZÓWKI DLA NAUCZYCIELA

autor: Małgorzata Barańska

Uwaga! Należy się z nimi zapoznać przed przystąpieniem do sprawdzania umiejętności i wiadomości ucznia.

Część pierwsza – zadania wykonywane indywidualnie

1. Nauczyciel nie komentuje poprawności wykonywania przez dziecko poszczególnych zadań, jedynie obserwuje i notuje spostrzeżenia w arkuszu.
2. Badanie można rozłożyć na kilka dni. Na przykład jednego dnia przeprowadzić z każdym uczniem kilka wybranych zadań, a w kolejnych dniach – parę następnych.
3. Zachowanie kolejności zadań indywidualnych zwykle nie jest konieczne. Nie należy jednak zmieniać kolejności zadania drugiego i trzeciego, a zadanie dwunaste powinno rozpocząć część badającą umiejętności matematyczne.

ORIENTACJA W SCHEMACIE CIAŁA I PRZESTRZENI

ZADANIE 1.

Nauczyciel wymienia kolejne polecenia i obserwuje zachowanie ucznia. Podkreśla te czynności, które zostały wykonane poprawnie.

POLECENIE DLA UCZNIKA:

Stań naprzeciwko mnie i rób to, o co poproszę.

- Pokaż prawą rękę.
- Pokaż prawą nogę.
- Klepnij się w lewe kolano.
- Dotknij prawą ręką lewego ucha.
- Dotknij mojej prawej ręki.
- Popatrz do góry.
- Spójrz w lewo.
- Zrób dwa kroki do tyłu.
- Połóż woreczek pod krzesłem.
- Połóż woreczek między krzesłami.

UMIEJĘTNOŚĆ CZYTANIA

ZADANIE 2.

Nauczyciel dysponuje zestawami do czytania na trzech poziomach trudności: poziom pierwszy – wyrazy (**załącznik 1a**), poziom drugi – zdania zbudowane z wyrazów bez „polskich” liter i dwuznaków (**załącznik 1b**), poziom trzeci – zdania składające się z wyrazów zawierających wszystkie litery i dwuznaki (**załącznik 1c**). Jeżeli dziecko nie poradzi sobie z czytaniem na pierwszym poziomie trudności, nie należy proponować mu czytania kolejnych zestawów, lecz przejść do sprawdzenia znajomości liter. Natomiast jeśli dziecko przeczyta tekst na trzecim poziomie trudności, nie ma potrzeby sprawdzania znajomości liter.

Gdy dziecko czyta, nauczyciel podkreśla słowa, które przeczytało poprawnie – również wtedy, gdy samodzielnie poprawiło błąd. Jednocześnie uważnie obserwuje technikę czytania i notuje spostrzeżenia (patrz „Uwagi nauczyciela” zamieszczone poniżej).

POLECENIE DLA UCZNIĄ:

Przeczytaj.

• Pierwszy poziom trudności:

ul, Ewa, kot, domy, maki, droga, Burek, mikser, planeta, Waldemar.

• Drugi poziom trudności:

To jest dom Eli i Darka. Ten domek jest mały. Ma tylko dwa okna. Za domkiem stoi rower taty. A tam za płotem jest kotek Psotek.

• Trzeci poziom trudności:

To jest szkoła. Do klasy pierwszej A chodzą Halinka i Czarek. Oboje chętnie się uczą. Lubią pisać, czytać, liczyć i ćwiczyć w sali gimnastycznej. Po lekcjach bawią się w świetlicy z innymi dziećmi. Co dzień z radością idą do szkoły!

Uwagi nauczyciela

Poniżej wymieniono spostrzeżenia, jakie nauczyciel może mieć na temat techniki czytania ucznia. Należy podkreślić właściwe stwierdzenie i zaznaczyć poziom trudności, na którym uczeń wykonał zadanie.

Uczeń:

- czyta całymi wyrazami,
- czyta sylabami,
- głośkuje z syntezą,
- głośkuje bez syntezy,
- czyta techniką mieszaną (należy krótko opisać: .....
.....
.....).

ZNAJOMOŚĆ LITER DRUKOWANYCH – WIELKICH I MAŁYCH

ZADANIE 3.

Dziecko czyta litery (**załącznik 2a**) – bez dwuznaków i liter ze znakami diakrytycznymi. Nauczyciel zaznacza litery, które dziecko zna. Jeśli dziecko wykazuje się znajomością większości liter, nauczyciel powinien również sprawdzić znajomość dwuznaków i „polskich” liter (**załącznik 2b**). W arkuszu do notowania spostrzeżeń należy zaznaczyć poziom trudności.

POLECENIE DLA UCZNIĄ:

Przeczytaj litery.

• Pierwszy poziom trudności:

s, j, d, l, u, c, e, g, y, h, w, i, a, k, m, b, n, p, t, z, r, o, f

T, C, E, G, A, K, U, H, Z, J, L, B, M, I, W, N, O, F, P, D, S, R, Y.

• Drugi poziom trudności:

ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż, ch, cz, dz, dź, dż, rz, sz

Ć, Ł, Ó, Ś, Ź, Ż, Ch, Cz, Dz, Dź, Dż, Rz, Sz.

ROZWÓJ JĘZYKOWY

W zadaniach 4–9 nauczyciel podkreśla wyrazy i zdania, których analizy lub syntezy uczeń dokonał poprawnie.

A. Analiza zdaniowa

ZADANIE 4.

Nauczyciel demonstruje sposób wykonania zadania. Wypowiada jeden wyraz, na przykład „piłka”, kładzie na stoliku jeden przedmiot (patyczek, klocek, guzik), dotyka go i powtarza wyraz. Potem wypowiada zdanie trzywyrazowe, na przykład: „To jest Tomek”, kładzie trzy przedmioty, powoli powtarza zdanie i dotyka kolejnych przedmiotów w trakcie wymawiania wyrazów.

POLECENIE DLA UCZNIĄ:

- Połóż tyle patyczków (klocków, guzików), ile usłyszysz wyrazów. Powtórz te wyrazy. Zrób to tak jak ja.
- Wyrazy i zdania do analizy zdaniowej: *ołówek* / *Samochód jedzie.* / *Kubek jest żółty.* / *Ewa ma lalkę.* / *To są zabawki Darka.*

Uwagi nauczyciela

Należy zaznaczyć poprawne stwierdzenie.

Uczeń:

- poprawnie wykonuje zadanie,
- poprawnie wykonuje zadanie w zakresie nie większym niż trzy wyrazy,
- poprawnie wykonuje zadanie w zakresie jednego – dwóch wyrazów,
- nie potrafi wykonać zadania.

B. Analiza sylabowa

ZADANIE 5.

Nauczyciel demonstruje dziecku sposób wykonania zadania – wypowiada słowo „sałata” z podziałem na sylaby i kłaśnięciem zaznacza każdą sylabę.

POLECENIE DLA UCZNIĄ:

Podziel na sylaby słowa, które powiem. Zrób to tak jak ja.

Wyrazy do analizy sylabowej: *kotek*, *Tomek*, *maszyna*, *rowerek*, *dom*.

Uwagi nauczyciela

Należy zaznaczyć poprawne stwierdzenie.

Uczeń:

- poprawnie dzieli na sylaby wszystkie podane słowa,
- poprawnie dzieli na sylaby niektóre z podanych słów,
- nie potrafi wykonać zadania.